

ПРЕСЦЕНТЪР И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

СТАНОВИЩЕ НА БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ

Общи предложения от принципен характер, които да се имат предвид при последващата работа по документа:

1. Развитието на ВЕИ не трябва да се извършва за сметка на устойчивото икономическо и социално развитие на страната и на сигурността на електроснабдяването.

2. Един от рисковите фактори при въвеждането на ВЕИ е прекомерното увеличаване на цените на електроенергията за крайните потребители, което може да доведе до загуба на конкурентоспособност, ограничаване на икономическия растеж и достъпа до енергийни услуги. Водещи принципи, *заложен* в чл. 24(1), т. 3 от Закона за енергетиката, които трябва да спазва ДКЕВР, са принципите за:

- Балансирано изменение на цените до краен потребител;
- Справедливо прехвърляне на разходите за ВЕИ върху крайните потребители;

В тази връзка, един от възможните подходи е да се дадат пълномощия на ДКЕВР да поставя горна граница на ВЕИ-мощностите чрез използване на критерии за чувствителност към крайните цени на електроенергията. Така ще бъде избегнато рязкото и прекомерно увеличаване на цените на електрическата енергия.

3. Препоръчваме, независимо от вида и обхвата на избраната схема за подкрепа, да се въведе конкуренция между инвеститорите при усвояване потенциала на ВЕИ, с което да се намалява натиска върху цените. С оглед стимулиране на конкуренцията могат да се вземат предвид инвестиционните разходи за **„най-добрите“ нови технологии**, инвестиционния климат и добрата международна практика. Това ще стимулира развитието на най-евтините и, същевременно – най-ефективни съществуващи технологии, и ще гарантира усвояването на потенциала на ВЕИ с най-ниски обществени разходи.

4. Въвеждане на **нови схеми за подкрепа**: Без схема за подкрепа са оставени технологиите за производство на топлина (или охлаждане) от ВЕИ в индустрията и бита в области, като например: нискотемпературни индустриални процеси, сушене, отопление, климатизация, децентрализирано производство и др. Потенциалът за намаляване обема на емисиите на парникови газове чрез тези технологии е огромен, което налага разработване на комплексни схеми за подкрепа производството на топлина, независимо дали е за собствена употреба или за търговски цели. Тези схеми за подкрепа (инвестиционна подкрепа, данъчни облекчения и др.) ще създадат инициатива за реструктуриране и оптимизиране на гориво-енергийния баланс на страната, както и тласък за развитие на националната индустрия за комплексно или допълващо производство на: топлинни слънчеви колектори, пиролизни котли, бойлери, топлообменници, термомоппи и др. Специално внимание трябва да бъде обърнато на схемите за подкрепа на **децентрализираното производство за собствени нужди и микроенергетиката**, при което практически се елиминират разходите за развитие на мрежата и техническите загуби при транспортиране на енергията.

5. Сегашното правило за приоритетно присъединяване на ВЕИ-мощностите към мрежата за сметка на съответната мрежова компания на практика води до пренасочване на ограничения финансов ресурс на мрежовите компании от инвестиции за сигурност към инвестиции за присъединяване на ВЕИ-мощности. Това правило следва да се промени – както всички останали производители, така и тези на електроенергия от ВЕИ следва да заплащат разходите за присъединяването на мощността им към мрежата.

6. Въведеното „приоритетно“ присъединяване на ВЕИ-мощности към мрежата не трябва да се тълкува като „незабавно“ присъединяване. Приоритетното присъединяване следва да означава присъединяване, съобразено с плановете за развитие на мрежата, респективно – с техническите и финансови възможности на мрежовата компания. За целта, мрежовите оператори трябва да разработят и публикуват такива планове, които да подлежат на одобряване от ДКЕВР, с които инвеститорите, планиращи реализирането на ВЕИ, да съобразят намеренията си.

ПРЕСЦЕНТЪР И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Относно формирането на цена за присъединяване и поемане на разходите по присъединяване:

Предлагаме всички мрежови разходи (развитие/разширение/реконструкция на мрежата и изграждане на присъединителни съоръжения) да се заплащат от инвеститора на централата. По този начин разходите за присъединяване на централата ще бъдат прозрачно калкулирани и, съответно – възстановявани чрез преференцията за произведената енергия. Така ще се създаде възможност за:

- Постигане на равнопоставеност на всички инвеститори по отношение на разходите, които се налага да извършват за присъединяване на съответната генерираща мощност;

- Равно третиране на потребителите на електроенергия и недопускане създаването на регионални мрежови тарифи поради концентрация или съответно слабо развитие на присъединяването на централи от ВЕИ в отделните региони на страната;

- Възможност за оптимално развитие на мрежата (преносна и разпределителна);

- Възможност за планиране на размера на инвестициите, както от страна на инвеститорите, така и от страна на мрежовите оператори.

2. Проектозаконът не е съобразен с изискването на Правилата за търговия с електрическа енергия и не създава необходимите предпоставки относно балансиране на производствата от ВЕИ за собствени нужди, нито предвижда преференции за производители, които изграждат и балансиращи мощности. Нашето предложение е да има допълнителен стимул за такива производители. Всички производители на електроенергия от ВЕИ следва да бъдат в собствена балансираща група, с координатор лицето, което ще изкупува задължително произведена от тях електроенергията (вкл. в случай, че електроенергията се продава на свободния пазар или служи за снабдяване на собствени обекти/клонове). Разходите за балансиране следва да се компенсират от добавката за зелена енергия, която заплащат потребителите към момента и да се предвидят при кандидатстване за преференциална цена/добавка пред ДКЕВР.

3. Липсват текстове, свързани с насърчаване инсталирането на собствени мощности за производство на електро - или топлинна енергия от ВЕИ, както за бита, така и за индустрията.

4. В предложения проект не се предвиждат санкции за държавните институции, особено по отношение на възможността да се удължават срокове при изпълнение на вменените им задължения по изготвяне на становища, съгласувания и т.н.

5. Липсват текстове, свързани с параметрите за последваща поднормативна уредба, която да облекчи инвеститорите и да съкрати сроковете за съгласувателните процедури преди извършването на строително-монтажните работи.

Считаме, че предоставения за обсъждане проект на ЗИД следва да бъде преработен и допълнен на основата на направените бележки и препоръки и предложен за обсъждане от заинтересованите институции и бизнеса в окончателен вид.